



Hrvatska Svijet U prijevodu

Ina Vukić: 'Iseljenici žive svakodnevni život u Australiji, a hrvatski u srcu i mislima'

Objavio Stjepko Vlačić - 11. listopada 2020. u 17:30



Foto: Ina Vukić, montaža narod.hr

“Živim dva paralelna života – jedan (australski) u svakodnevici, a drugi (hrvatski) u srcu i mislima i djelovanjem. To je sudbina većine iseljenika koji time zapravo i nisu potpuno iseljeni jer su im srce i duša ostali u Hrvatskoj”, opisuje u intervjuu za **Narod.hr hrvatska iseljenica u Australiji, Ina Vukić.**

(FOTO) Upoznajte hrvatsko iseljeničtvo: Pročitajte gdje u svijetu su Hrvati najbrojniji i druge zanimljivosti koje niste znali

Kolačići i politika privatnosti

Iako točnih podataka nema, prema informacijama Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, u Australiji živi oko 250.000 ljudi hrvatskog podrijetla. Australiju hrvatski doseljenici nastanjuju već u drugoj polovici 19.st. Prvi su doseljenici bili većinom iz Dalmacije.

Ina Vukić je rođena na otoku Korčuli, te od 1962. živi u Australiji ali i u Hrvatskoj tijekom sedamdesetih i ranih osamdesetih gdje je i studirala na sveučilištu u Zagrebu. Upravo ona sugovornica je Narod.hr-a na temu **hrvatskog iseljeničtva u Australiji**. Iznijela nam je detalje o svom životu, ali i životima hrvatskih iseljenika u Australiji.

Narod.hr: Možete li čitateljima ukratko objasniti kako ste i zašto otišli u Australiju?

Ina Vukić: Bila sam mala djevojčica kada je moj tata **1956.** bježao, odnosno **pod pritiskom komunističkih vlasti na otoku Korčuli napustio naš dom u Žrnovu kako bi svojoj obitelji imao prilike u tuđem svijetu osigurati budućnost.** Naime, moj pokojni otac se bavio kamenoklesarstvom i godinama nakon Drugog svjetskog rata (u kojem je služio kao **časnički namjesnik Domobranskih snaga** pa uhićivan od strane partizana u kasnim mjesecima 1944.) vršio se pretisak na njega da se **učlani u KPH/KPJ.** On je uvijek žestoko odbijao te pozive i to je dovelo do toga da su kamenoklesarski ugovori ili poslovi nad kojima je općinska uprava vodila kontrolu prolazili mimo njega iako je bio jedan od boljih majstora kamenoklesarstva na otoku. **Odlazeći iz Hrvatske odlučio se za Australiju** gdje je imao ujaka koji je 1928. otišao iz Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca. **1962. godine** kada su se otvorile granice Jugoslavije, odnosno moglo se relativno lako otići iz Jugoslavije, **moj je otac doveo k sebi u Australiju, Sydney, moju majku, brata, sestru i mene.** U Sydneyu sam završila Osnovnu školu i gimnaziju te sveučilišni studij psihologije. Prvih šest mjeseci od dolaska u Australiju nije bilo lako, nisam znala engleski jezik pa sam se snalazila i puno se trudila kako bi ga čim prije naučila, a za sedmi razred osnovne to je bilo dosta zahtjevno jer tada nije bilo pomoćnih razreda za useljenike za učenje engleskog jezika nego su nas ubacili u redovni razred i onda – ili plivaš ili toneš.

Zbog težnje za Hrvatskom vratila sam se 1970. i u Zagrebu živjela, studirala na Filozofskom fakultetu i diplomirala Jednopedmetnu psihologiju 1976. te sam se ubrzo zaposlila kao Psiholog-pedagog na jednoj školi u Zagrebu, koja je tada ujedno postala i jedna od prvih škola u Europi koja se bavila integracijom djece sa i bez poteškoća u razvoju. Radila sam u toj školi do 1980. kada sam se ponovno vratila u Australiju.



Foto: Ina Vukić

Kao studentica na zagrebačkom sveučilištu **nisam dobivala "privilegije" financijske pomoći studentima (kako su to imala partizanska djeca)** jer eto moj otac je bio u Domobranima tijekom rata (taj sam odgovor dobila u općini Korčula kada sam tražila studentsku pomoć jer eto svi su ju studenti dobivali pa sam mislila da i ja mogu). Brzo nakon što sam počela raditi 1976., nakon diplomiranja, **pritisak za učlanjenje u KPH** bio je žestok i ustrajan. Tada su po školama **direktori bili bivši partizani**, gotovo u svim školama pa i u onoj gdje sam ja radila. Isto je bilo i po sveučilištima, malo koji je profesor razumio i cijenio povijest moje obitelji iz Drugog svjetskog rata i razlog odnosno okolnosti iseljavanja. Vremenom, **osjećaj i žalosna realnost da se bez partijske knjižice nigdje daleko u profesionalnoj karijeri ne može doći i mene je potjerao van Jugoslavije, odnosno Hrvatske**, kako je to bio slučaj i kod mojeg oca 1950-tih. I tako sam se **vratila u Australiju 1980.** U Sydneyu sam 1984. magistrirala iz psihologije i već tada sam se isticala kao visoka državna službenica u Ministarstvu zdravstva, oko mentalnog zdravlja i invaliditeta, jer sam upravo 1984. bila dobila odgovorno radno mjesto vladinih usluga čiji je zadatak bio postepeno zatvoriti institucije za osobe s teškim kroničnim mentalnim oboljenjem i invaliditeta te ih raseliti u obične kuće i stanove i razviti usluge potpore oko njih.

Dolazim u **Hrvatsku po dva, tri puta godišnje**, no ove godine zbog ograničenja putovanja uslijed Covid-19 pandemije bila sam samo jednom. Nadoknadiću ja to ako Bog da zdravlja, jer **ljubav za Domovinom je u meni intenzivna**, a pokojni mi je otac zaslužan najviše za to; i on i majka su se 1980. vratili u Hrvatsku, u Žrnovo gdje su htjeli živjeti svoju starost i tu i umrijeti.

Iz Australije neprestano sam bila **politički i humanitarno aktivna, a osobito od 1989. u svrhe postizanja neovisnosti i pune demokracije u Hrvatskoj.** Dakle, **živim dva paralelna života – jedan (australski) u svakodnevicu, a drugi (hrvatski) u srcu i mislima i djelovanjem.** To je sudbina većine iseljenika koji time u stvari i nisu potpuno iseljeni jer su im srce i duša ostali u Hrvatskoj.



Foto: Ina Vukić

Narod.hr: Kakva je struktura hrvatskog iseljenništva u Australiji danas – ima li više “starih” ili “novih” iseljenika iz Hrvatske? Kolika je hrvatska zajednica u Australiji?

Ina Vukić: Prema popisu stanovništva Australije 2016. godine bilo je 65.914 osoba rođenih u Hrvatskoj, a 133.264 su se identificirali u tom popisu kao Hrvati odnosno hrvatskog podrijetla. S obzirom na više od 150 godina iseljenništva iz Hrvatske u Australiju, najviše nakon Drugog svjetskog rata, ali i Prvog, drugo, treće koljeno, pa i četvrto se rijetko u državnim popisima identificira prema podrijetlu djedova, baka ili pradjedova. Pa tako se **solidnom procjenom temeljenom na broju djece u obiteljima, unučadi i praučuadi računa da u Australiji ima oko 350.000 Hrvata.**

Ako pogledamo popis stanovništva Australije iz 2006. onda vidimo da je tada brojka rođenih u Hrvatskoj bila 50. 993, i onda ako uzmemo kao činjenicu da se od te godine pa do 2016. u Hrvatsku iz Australije vratilo recimo nekoliko tisuća, recimo 7 ili 8 tisuća, rođenih u Hrvatskoj (a neki su i u međuvremenu i pomrli), onda usporedbom broja rođenih u Hrvatskoj vidi se da je u Australiju iz Hrvatske stiglo najmanje 15.000 osoba između 2006. i 2016. Hoću reći da novih

iseljenika iz Hrvatske u Australiji ima dosta. A znam da je i nakon završetka Domovinskog rata i tijekom njega u Australiju stiglo dosta hrvatskih prognanika iz Vukovara, Osijeka – Slavonije ali i dosta Hrvata iz Bosne i Hercegovine. Računa se s dosta visokom sigurnošću da samo u Sydneyu osoba hrvatskog podrijetla, čija je obiteljska loza u Hrvatskoj, do treće generacije iz Hrvatske ima oko 60.000. A ta se brojka može i potvrditi i time što je recimo u Sydneyu **za vrijeme parlamentarnih i predsjedničkih izbora u kolovozu 1992. (to su bili prvi demokratski izbori nakon što je Hrvatska proglasila svoju neovisnost) u Sydneyu glasalo oko 11.000 Hrvata.**



Foto: Ina Vukić

Dakle, **hrvatska zajednica u Australiji sastavljena i od "starih" i "novih" iseljenika**, te ju se više ne definira pojmovima kao što su okupljanja oko Hrvatskih klubova ili crkvi jer možda čak i 70% njih nije član niti zalazi redovito u te institucije hrvatske zajednice. U posljednjih dvadesetak godina uobičajena su razna umrežavanja Hrvata i Hrvatica u Australiji izvan tzv. hrvatskih klubova, i mogu sa sigurnošću tvrditi da **većina sebe ponosno identificira s hrvatskim podrijetlom i nastojanjima da se sudjeluje na ovaj ili onaj način boljitku domovine.**

Narod.hr: Poznajete li povratnike iz Australije u Hrvatsku, ali i one koji se ne žele vratiti? Koji su njihovi razlozi?

Ina Vukić: Da, znam mnogo ljudi koji su se odlučili na povratak i ostvarili tu odluku. Znam mnoge koji su se vratili u Hrvatsku, u njoj živjeli par ili nekoliko godina i opet se vratili u Australiju, a znam i dosta onih koji su ostali živjeti u Hrvatskoj i nisu se vratili natrag u Australiju

Kolačići i politika privatnosti

Mnogi povratnici koji ostaju u Hrvatskoj naveliko su oni koji su u Australiji zaradili mirovinu i žele živjeti svoju starost u Hrvatskoj. Oni većinom dolaze u Australiju na posjet svojoj djeci itd., no dosta ih se ipak vraća u Australiju radi **duplog oporezivanja mirovine**, naime njihove se mirovine oporezuju i po australskom i po hrvatskom zakonu i onda im to dođe teško pa se vraćaju jer svojom mirovinom **moгу bolje živjeti u Australiji gdje imaju besplatnu zdravstvenu zaštitu** itd. Normalno, svaki je slučaj za sebe pa se može reći da **oni koji uz mirovinu imaju i prilične uštedevine na banci, koje im nadopunjavaju potreban novac za pristojan život u Hrvatskoj, i ostaju u Hrvatskoj.**

Onda imate podosta **onih koji su tijekom ili ubrzo nakon Domovinskog rata sve svoje nekretnine u Australiji prodali i krenuli u povratak u Hrvatsku gdje su otvarali raznorazna poduzeća i ulagali odnosno investirali svoj novac.** Što zbog lošeg tržišta u i iz Hrvatske, što zbog neprijateljske birokracije u Hrvatskoj, što zbog korupcije i "kulture" podmićivanja službenika (ta nesreća koja je ostala iz doba Jugoslavije i partijske moći) **mnogi su završili velikim gubitcima i potrošenom uštedevinom te se vratili natrag u Australiju, opet uz ono – "trbuhom za kruhom".**



Foto: Ina Vukić

Za diviti se je **mnogima mlađe generacije, u cvatu radne sposobnosti, koji su došli živjeti u Hrvatsku.** To je uglavnom druga, pa i pripadnici tzv. treće generacije iseljenika. Većina njih donosi u Hrvatsku jedno bogatstvo stručnog iskustva i usavršavanja u Australiji, u jednoj naprednoj zemlji tzv. Zapada. Iz ove sam skupine doživjela ohrabrujuću i razvedrujuću upornost i odlučnost da im život u Hrvatskoj uspije. **Mnogi nailaze na goleme prepreke i poteškoće u snalaženju u životu u novoj zemlji ali ih dobro podnose;** mislim da ih u tome vodi ona čudotvorna ljubav za Hrvatsku koju su od djetinjstva osjećali u svojim hrvatskim roditeljima ili djedovima i bakama. Nema ih baš veliki broj ali značajni su i potrebno je **hrvatskim "zakonodavcima" učiti na njihovim osobnim iskustvima kako bi se pojačao broj povratnika.**

U kategoriju onih koji se **nikako ne žele vratiti ili doći živjeti u Hrvatsku stavljam veliki broj druge ili treće ili pak četvrte generacije iseljene Hrvatske.** U tu većinu ubrajam one koji su radni

Kolačići i politika privatnosti

sposobni i koji su naveliko svjetski mobilni. Tj. za posao ili rad rado odlaze u razne zemlje svijeta izvan Australije. Da bi se oni vratili, odnosno došli živjeti u Hrvatsku, **neophodno je privlačno gospodarsko okruženje u kojemu se sposobnost i mogućnosti napretka na temelju vlastite sposobnosti cijeni najviše**. Za to postići u Hrvatskoj trebale bi se smanjiti korupcija i nepotizam na nivo koji ne definira mogućnosti uspješnog poslovanja i rada u društvu kako je to nažalost danas slučaj. To bi normalno bilo od koristi svima, osobito onima koji sada odlaze iz Hrvatske jer im je izbor za stvaranje života privlačniji vani. Ima i onih koji jednostavno zbog osobnih ili poslovnih okolnosti ne žele nigdje drugdje živjeti osim u Australiji. No, i oni pridonose Hrvatskoj na razne načine.

Dakle, **zašto netko donese odluku za povratak u Hrvatsku?** Prema mom iskustvu do sada je čista ljubav za Hrvatsku igrala veliku ulogu u tome jer ona je istodobno i bitan faktor u nacionalnom identitetu i pripadanju svakog pojedinca. Ovisno o jačini te ljubavi ljudi će se razlikovati po tome što će u životu žrtvovati, a što neće, da bi krenuli na povratak. Ali i ta ljubav ima svoje granice pa je neophodno kapitalizirati ju i u Hrvatskoj stvarati uvjete za povratak isto tako kako je neophodno stvarati uvjete za bolji i lakši život i onih koji nikada nisu bili u iseljeništvu.

Narod.hr: Kako hrvatsko iseljeničtvo u Australiji gleda danas na Hrvatsku? Kakav odnos RH ima prema hrvatskoj zajednici u Australiji?

Ina Vukić: Pa generacije kojima ja pripadam, a to su one koje su se uz domovinske Hrvate borile na sve moguće načine za neovisnost Hrvatske i za postizavanje demokracije, na današnju Hrvatsku gledaju s velikim razočarenjem, a i nekom vrstom ljutnje. Naime, mi smo se iz iseljeničtva borili najviše da bi se u neovisnoj Hrvatskoj mladim generacijama stvore prilike za dobar život i rad kakve imaju naša djeca i unučad u iseljeničtvu, i da ne moraju masovno odlaziti iz Hrvatske zbog nedostatka rada i prilika za radom i stvaranjem kako je to u velikom dijelu bio slučaj s Jugoslavijom. I tako, stvaranje boljeg života za sve u Hrvatskoj najveća je obveza prema mom viđenju, bila i ostaje, svih onih koji su se borili za nezavisnu Hrvatsku, a ne nekih stranih sila ilitiga onih koji ju nisu htjeli kao neovisnu od samog početka.



Ina Vukić

Listopad 1993. SYDNEY
Prosvjed ispred zgrade UNa

Foto: Ina Vukić

Ali, **od 2000. godine** dogodilo se ono što je malo tko iz iseljeništva, iz Australije očekivao, a to je **rušenje vrijednosti Domovinskog rata na kojima bi se trebala temeljiti budućnost života u Hrvatskoj**. I vidimo gdje smo, **ponovno se radno sposobni Hrvati i Hrvatice naveliko iseljavaju kako bi kruha donijeli na obiteljski stol**, a oni koji im prigovaraju za to su, čini se, zaboravili da su tijekom osamdesetih godina prošlog stoljeća dućanske police u Jugoslaviji bile skoro prazne, da je inflacija prelazila 1000%, da najmanje 95% poduzeća nije vlastitom zaradom od poslovanja mogla isplaćivati svojim radnicima mjesečne plaće pa se za to zaduživali...Hoću reći, **Hrvatska se nije borila kako bi se vratila u beznađe od kojeg se Domovinskim ratom, obranom, odvojila**. Ne vidimo iz Australije previše brige za pravnu državu, za provođenje zakona itd. Ono što često vidimo jest zastrašujuće, a to je da **korupcija, krađe, uhljebljivanje, nepotizam... još uvijek definiraju društvo**; svaka čast iznimkama unutar toga društva. No, unatoč svemu rečenom, mislim da **australski Hrvati još uvijek naveliko u sebi nose nadu za bolje sutra za sve u Hrvatskoj**.

Kakav odnos ima RH prema hrvatskoj zajednici, pitate. **Od 2000. godine do nedavno nam je slala diplomaciju koja je držala veliko rastojanje od većine onih u hrvatskoj zajednici koji su bili veoma aktivni, pa i žrtvovali se, u stvaranju neovisne Hrvatske**. Reklo bi se, i vezano uz smjer razvoja hrvatske demokracije nakon Domovinskog rata to je bilo slično potezu Stjepana Mesića kada je potjerao u mirovinu mnoge generale HV i HVO. I onda se **prije nekih sedam osam godina stvorio vladin ured za Hrvate izvan RH koji je smislio neku formulu nekih pedesetak "savjetnika" iz hrvatske zajednice iseljeništva**. Problem je nastao u tome što ti "savjetnici" dolaze iz udruga ili klubova u iseljeništvu koji čine samo nekih 30% zajednice odnosno Hrvata u iseljeništvu pa tako i nisu baš reprezentativni, a mnogi, kaže se u iseljeništvu, podilaze onoj stranci koja drži vladu u RH. Dakle, jedna vrsta katastrofe po mom mišljenju jer to "savjetništvo" čini se nema baš velikog upliva u izradi novih zakona ili izmjeni postojećih kako bi se ojačao povratak već se taj ured bavi skoro najviše onim s čim se hrvatsko iseljeništvu bavilo samo od sebe od kada postoji, a to je održavanje hrvatske kulture i identiteta itd.

Onda, **Hrvatska nam je oduzela birališta za izbore**, ona birališta koja su za vrijeme pokojnog Franje Tuđmana bila, sukladno zakonima RH, dostupnija biračima državljanima RH u Australiji. Dakle, **utjecaj našeg mišljenja i znanja na razvoj demokracije sustavno se rezao i onemogućuje**. Eto to bi prema mom viđenju bila, ukratko, ocjena odnosa RH prema iseljenoj Hrvatskoj.

Narod.hr: Na području Australije aktivno djeluje više desetaka hrvatskih klubova i društava, najpoznatiji klubovi i najviše njih nalazi se u Sydneyu, Melbourneu, Perthu i Canberri. Australija je i prva zemlja na svijetu koja je priznala hrvatski kao poseban jezik. Koliki je značaj hrvatskog iseljeništva u Australiji po pitanju kulture, koje su kulturne specifičnosti?

Ina Vukić: Australija je **multikulturalna zemlja pa je tako i hrvatska kultura važna za nacionalno platno multikulturalnog karaktera**. Hrvatsko je iseljeništvu uvijek iznosilo u australsku širu javnost **specifične kulturne prikaze kao što su folklorni ples, glazbu, razna jela** itd., i to osobito na prigodama ili festivalima za to iza kojih stoji i stajala je australska vlada. Politička kultura Hrvata iseljenika, koja je većinom **specifična po borbi protiv totalitarnog komunističkog režima i borbi za demokraciju i slobodu, imala je i veliki utjecaj na to da je Australija bila jedna od prvih vaneuropskih zemalja koja je u siječnju 1992. priznala neovisnu Hrvatsku**. Jezična kultura hrvatskih iseljenika specifična je u tome što se ona nastavljala u iseljeništvu i hrvatski su iseljenici našli načina kroz velike godine da ju održavaju unutar svoje zajednice ali i dalje, unutar australske šire zajednice, pa je tako i **hrvatski jezik vremenom postigao visoke nivoe kao što su predmeti za državnu maturu ili pak sveučilišni studij otvoren svima ne samo Hrvatima**; za sve to zaslužni su mnogi iz hrvatske zajednice u Australiji.

I možda se netko od čitatelja upita pa zašto je to tako? Zašto približiti specifično hrvatsku kulturu australskoj širokoj javnosti? Jedan od odgovora bi bio: pa zato što **naša djeca sebe identificiraju**

kao australske Hrvatke i potrebno je onda svima znati što to znači biti i Hrvat ili Hrvatica, a kulturne su specifičnosti najbolji način ukazivanja na to.

1 od 4 < >



Foto: Ina Vukić

Narod.hr: Na koji način hrvatsko iseljeništvo u Australiji utječe na gospodarstvo u Hrvatskoj?

Ina Vukić: Na brojne načine, uključujući **investicijama u razne poslove i poduzeća, uključujući i turističkih objekata povratkom putem potrošnje u Hrvatskoj strane mirovine ili uštedevine, redovitim odmorom i posjetom Hrvatskoj gdje troše svoj novac u Hrvatskoj ali i slanjem novčane pomoći svojoj obitelji itd. u Hrvatskoj** – utvrđeno je da preko hrvatskih banaka dolazi u Hrvatsku oko 2 milijarde eura godišnje iz iseljeništva i australski Hrvati su znatno u to ubrojani, ali iznad toga dolazi i golemi novac koji se ne šalje bankovnim putem već se šalje preko prijatelja itd. u gotovini. Pa onda imate i **povratnike koji svojim radom i zaradom u Hrvatskoj pridonose gospodarstvu Hrvatske.**

Narod.hr: Što, po Vama, najviše muči hrvatsko iseljeništvo u Australiji? Koje su najveće prepreke za povratak u Hrvatsku?

Ina Vukić: Mislim da **iseljeništvo najviše muči to što se grubo rastjerao ponos u Domovinski rat i veličinu koju on predstavlja za hrvatski narod odnosno za život u Hrvatskoj.** Da je taj ponos ostao na nivou 1990-tih više nego sigurna sam da bi se i život po demokratskim načelima i praksom bio bolje razvijao u Hrvatskoj. Motivacija je ključna u svemu pa i u životu države jer nju čine pojedinci. A to je povezano i s time da se **nije stvorilo okruženje u Hrvatskoj koje bi većini iseljenika napravilo povratak privlačnim.** Ja u ovoj privlačnosti ne mislim na nikakve privilegije za iseljenike nego na **potrebe svakodnevnog života svih i življenja jer i onima koji žive u Hrvatskoj i nisu nikada iseljivali treba isto okruženje.**

Osobno, više bih voljela kada bi prigovori glede prepreka na putu za povratak bili iznimka, a ne pravilo. Ali eto tu smo gdje smo. **Nailazi se na više prigovora i prepreka nego na odskočne daske čije su površine relativno glatke i ne odvođe do šokova koje mnogi povratnici doživljavaju pri useljenju u novu zemlju (Hrvatsku).**



Foto: Ina Vukić

Mislím da je relativno malo onih koji se žele vratiti u dosta **nesređeno i pristrano pravosuđe i provođenje zakona**, gdje u stvari građani nisu uvjereni u specifični ishod kršenja zakona jer npr. skoro uvijek se netko nađe kome se može dati nešto novca kako bi se izbjegla zakonska kazna. Malo je onih koji se žele vratiti u tako **tešku birokraciju u kojoj za nešto trebate čekati mjesecima ili godinama** (npr. registrirati firmu) dok to na Zapadu sredite u roku od par sati; malo tko se želi vratiti u zemlju gdje se **nekog treba potplatiti da bi ste dobili recimo građevinsku dozvolu**, smjestili svoje starije u dom za starije osobe bez obzira na to što ćete taj smještaj vi osobno plaćati. **Zdravstveno osiguranje za povratnike je prekomplikirano** ako se ne vraćate iz neke EU zemlje; **zakon o državljanstvu RH neprijateljski je prema drugoj, trećoj, četvrtoj...generaciji iseljenika** i to se osobito vidi kada skoro svaki dan čujemo po medijima kako hrvatska vlada itd. poziva iseljeničtvo na povratak... **porezne obveze nisu uređene tako da privlače što više investicija iz iseljeničtva te reinvesticija poslovnih dobitaka...**

Što hoću reći jest to da je žalosno što **RH još nije prilagodila zakone tom očito nacionalnom cilju povratka iseljeničtva kojeg je kako se može naslutiti iz stalnih poziva sebi sama postavila**. Ali možda se radi o pukoj retorici od strane vlade i vladajućih. No, bilo sve kako bilo, osobito se sretnom osjećam kada naiđem na povratnike u Hrvatskoj. Ali **žalim za time što povratak nije masovniji** pa da postane, kako smo to nekada sanjali, dio normalnog života – bez većih poteškoća jer, recimo, državna je politika već i donijela zakone i osigurava odnosno provjerava njihovu provedbu koji to omogućavaju.

Uvijek mi pri odgovorima na pitanja o povratku ili u razgovorima o povratku padne država Izrael na pamet. Naime, 1950. godine Izrael je sebi postavio cilj popuniti državu svojim raseljenim narodom i došlo je do tzv. Zakona o povratku! **Mi imamo Hrvatsku koja već skoro 30 godina poziva svoj raseljeni narod na povratak ali nikako da taj poziv pretvori u praktične zakone kojima bi se povratak u potrebno velikoj mjeri i realizirao**. I tako je možda i naizgled prevladavajući i uporno tvrdoglavl mentalni sklop hrvatskog vodstva jedna od prepreka za brojčajniji odnosno potreban povratak. To se jedino može izmijeniti izborom **pravih ljudi u Sabor RH i u Ured predsjednika RH**, a pod pravim ljudima najprije mislim na **one koji se i dan danas se bore, na ovaj ili onaj način, da Hrvatska konačno postane ona Hrvatska za koju su se životi dali i žrtvovali**. Netko će možda reći da izmišljam, a ja ću njih barem uputiti na gov

Kolačići i politika privatnosti

Tuđmana na inauguralnom zasjedanju Hrvatskoga sabora 30. svibnja 1990. u kojem je on ukazao na neke **specifične i radikalne promjene potrebne** kako bi Hrvatska za svoj narod bila onakva kakva je zamišljena.



Podržite nas! Kako bismo Vas mogli nastaviti informirati o najvažnijim događajima i **temama koje se ne mogu čitati u drugim medijima**, potrebna nam je Vaša pomoć. Molimo Vas podržite Narod.hr s 50, 100, 200 ili više kuna. Svaka Vaša pomoć nam je značajna! Hvala Vam! Upute kako to možete učiniti možete pronaći **OVDJE**

Izvor: narod.hr

OZNAKE [AEM](#) [australija](#) [dijaspora](#) [hrvatska dijaspora](#) [hrvatsko iseljeništvo](#) [Ina Vukić](#) [intervju](#) [iseljeništvo](#)

Like 246



VIŠE S WEBA



[Popusti do -90%] Cijenama se crno piše – kupujte prvi i ugrabite najbolje ponude prije nego li nestanu!



Javio se jedan od teškaša kojeg je Hrgović prozvao



Ogrebite se za odlične ponude jer Top Shop ima Crni petak – Usisna rašpica za stopala samo 119,95 kn



Darko Nejašmić pokazao koliko mu znači Hajduk: Sačuvao dres iz utakmice u kojoj je bio odličan



Barcelona u velikim problemima, potencijalni dug daleko iznad milijardu eura?



Sport: 'Barcelona bi se mogla pojačati s igračima koji nemaju ugovor, među kojima i Mandžukić'

Kolačići i politika privatnosti